

BMK: 'Publiek gefinancierde kinderopvang biedt veel voordelen'

De Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang is blij met de 'stellige uitspraak' van staatssecretaris Van Huffelen over een publiek gefinancierde kinderopvang als alternatief voor de kinderopvangtoeslag. De BMK verwacht een stabielere inkomensstroom voor kinderopvangorganisaties.

Dit is een opiniestuk, geschreven door de Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang.

Op 30 april j.l. schreef Staatssecretaris van Financiën, Alexandra van Huffelen in [haar aanbiedingsbrief aan de Kamer](#) bij het IBO Toeslagen: 'Het kabinet omarmt het advies van dit IBO en gaat onderzoeken of een publiek gefinancierde kinderopvang een kansrijk alternatief is voor de kinderopvangtoeslag.'

Cruciaal onderdeel van de maatschappij

Dit onderzoek is zeker niet het enige belanghebbende rapport dat onlangs verscheen. Eind april verscheen het IBO 'De(el)tijd zal het leren' over deeltijdwerk, in maart het SEO onderzoek 'Naar een stabiel stelsel van kinderopvang' en eerder het advies 'Mét andere ogen'. Deze en andere rapporten bevestigen het belang van kinderopvang als cruciaal onderdeel van de maatschappij, als arbeidsmarktinstrument én ontwikkelinstrument. De uitkomsten van het IBO Toeslagen bevestigen dat ook voor de wijze waarop kinderopvang is gefinancierd, een nieuwe fase is aangebroken.

Complex en zeer risicovol

In de afgelopen maanden is opnieuw duidelijk geworden tijdens de uitwerking van de compensatieregeling voor de ouderbijdrage, dat het huidige toeslagensysteem niet alleen enorm complex maar ook zeer risicovol is in het licht van het in stand houden van een cruciale basisinfrastructuur. Een gigantische inspanning moet nu door de overheid geleverd worden om alle ouders te compenseren voor hun eigen bijdrage.

Toeslagenaffaire

De versnippering en complexiteit van het stelsel van financiering van kinderopvang werd door de toeslagenaffaire bij de Belastingdienst dit najaar voor de ministeries van Financiën en Sociale Zaken en Werkgelegenheid, pijnlijk zichtbaar. Dit toeslagensysteem zorgt ervoor dat een deel van de ouders niet kiest voor kinderopvang omdat de financiering van kinderopvang in hun ogen niet alleen erg risicovol is, maar ook kostbaar want de maandelijkse factuur van de kinderopvang is immers hoog. En ten slotte loopt naast de landelijk geregelde financiering via de kinderopvangtoeslag, een deel van de financiering van kinderopvang via gemeentelijke regelingen. Dat maakt het voor ouders niet overzichtelijker.

Kansrijk initiatief

Gezien de ontwikkelingen van de afgelopen maanden en de manco's van het huidige financieringssysteem die al langer bekend waren maar nu overduidelijk aan het licht komen, is de BMK vanzelfsprekend ontzettend blij met deze stellige uitspraak van de Staatssecretaris van Financiën, in haar aanbiedingsbrief bij het IBO Toeslagen. Aan de woorden "een kansrijk initiatief" kleeft nog wel een teleurstelling. Immers, eerder werden ook de plannen voor "Directe Financiering" met dezelfde woorden bestempeld en uiteindelijk door het ministerie van SZW terzijde geschoven.

Voordelen

Publiek gefinancierde kinderopvang biedt veel voordelen. In aanvulling op de motivatie zoals in het IBO Toeslagen rapport opgenomen, zijn vanuit het perspectief van de kinderopvangorganisatie nog een aantal aspecten te benoemen. Publiek gefinancierde kinderopvang zorgt bijvoorbeeld dat ouders alleen de eventuele netto kosten (ouderbijdrage) gaan ervaren als kosten van kinderopvang. Dit draagt bij aan een positief imago van kinderopvang; een belangrijk aspect in de realisatie van een andere wens van het kabinet om het Nederlandse deeltijdwerken terug te dringen. Dit voorjaar bracht het IBO Deeltijdwerk [de hardnekkigheid van de Nederlandse deeltijdcultuur](#) in kaart. Ook ontstaat voor kinderopvangorganisaties een stabielere inkomstenstroom met minder risico's op het gebied van oninbaarheid van facturen. En natuurlijk leidt een stelsel van publiek gefinancierde kinderopvang tot een verlaging van uitvoeringskosten en voor ouders tot een vereenvoudiging van aanvraag.

Pedagogisch klimaat en kanselijkheid

We zien dat de eerder genoemde rapporten vanuit verschillende achtergronden geschreven zijn. Daaraan toegevoegd moet ook worden de keuzes die relevant zijn om een duurzaam en goed pedagogisch klimaat te organiseren waarbij de investering in jonge kinderen in ontwikkelingstermen maximaal rendeert. Een andere wijze van financiering biedt – naast de kijk op de toegevoegde waarde van kinderopvang – de mogelijkheid beter invulling te geven aan de pedagogische kwaliteit van ons werk. Meer dagen kinderopvang voor alle kinderen levert grote kansen op voor verbetering van groepsstabiliteit en vastere teams van medewerkers.

Wanneer alle kinderen naar de kinderopvang gaan, hebben we kinderen eerder in beeld'

Daarnaast worden, door de kinderopvang laagdrempeliger te maken, niet alleen kansenmogelijkheden en kansengelijkheid voor kinderen vergroot, maar wordt ook de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen versterkt. En wanneer alle kinderen naar de kinderopvang gaan hebben we kinderen eerder in beeld; problemen zijn eerder te herkennen en we kunnen tijdig adequaat reageren. De brede toegang tot kinderopvang biedt daarnaast ook ouders een groter sociaal netwerk en verkleint het risico op isolatie van kwetsbare gezinnen. En ten slotte als alle kinderen naar de kinderopvang gaan, stimuleert dat de urgentie voor het realiseren van een doorgaande ontwikkellijn met het primair onderwijs.

Toezicht in dialoog

En een andere wijze van financieren levert ook kansen op om bijvoorbeeld een toezichtkader gericht op de kwaliteit van de organisatie in zijn geheel te bekijken meer op de kwaliteit gericht, meer in gesprek met de toezichthouder hoe deze kwaliteit te bereiken, en minder gericht op handhaving van de wet.

Professionaliteit medewerkers

De typische Nederlandse deeltijdcultuur is niet alleen een probleem dat speelt bij ouders die gebruik maken van kinderopvang, maar óók bij de medewerkers zelf. Door andere combinaties van functies te maken in samenwerking met het onderwijs en door stabielere bezettingen, kan de kinderopvang zelf functies met grotere contracten aanbieden. Dat biedt een nieuw perspectief in het realiseren van groei in professionaliteit van medewerkers en maakt de sector voor (potentiële) medewerkers aantrekkelijk.

Innovatief klimaat

In een publiek gefinancierde kinderopvang hoort ruimte voor ondernemerschap. Ruimte om de organisatie op eigenwijze in te vullen, waar de financiering de vraag vanuit ouders en kinderen blijft volgen en waar sprake blijft van het aanjagen van een innovatief klimaat gericht op de ontwikkeling van kinderen van 0-12 jaar waarin de sectoren zorg, onderwijs en kinderopvang geïntegreerd zijn.

Scenario's

Het is heel goed nieuws en hoopvol dat het kabinet concrete scenario's gaat ontwikkelen voor een alternatieve inrichting van het stelsel voor ondersteuning voor gezinnen met jonge kinderen. Een publiek gefinancierde kinderopvang kan ervoor zorgen dat alle kinderen toegang krijgen tot hoogkwalitatieve kinderopvang; dat zou de kansen van heel veel kinderen vergroten. Het is heel mooi dat dit naadloos aansluit bij de wens van het kabinet om meer jonge ouders aan het werk te krijgen en te houden. En zoals het kabinet zelf aangeeft ontzorgt goede kinderopvang ouders, draagt het bij aan (de gelijke kansen voor) de ontwikkeling van kinderen en is eenvoudiger en beter uitvoerbaar. Die optelsom van het kabinet is ons uit het maatschappelijke hart gegrepen!